

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a doua)

17 iulie 2008*

În cauza C-488/06 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție, introdus la 24 noiembrie 2006,

L & D SA, cu sediul în Huércal de Almería (Spania), reprezentată de S. Miralles Miravet, abogado,

recurentă,

celelalte părți în proces fiind:

Oficiul pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (mărci, desene și modele industriale) (OAPI), reprezentat de doamna J. García Murillo, în calitate de agent,

pârât în primă instanță,

* Limba de procedură: spaniola.

Julius Sämann Ltd, cu sediul în Zug (Elveția), reprezentată de E. Armijo Chávarri, abogado,

intervenientă în primă instanță,

CURTEA (Camera a doua),

compusă din domnul C. W. A. Timmermans, președinte de cameră, domni K. Schiemann, J. Makarczyk, J.-C. Bonichot și doamna C. Toader (raportor), judecători,

avocat general: doamna E. Sharpston,
grefier: domnul R. Grass,

având în vedere procedura scrisă,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 13 martie 2008,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Prin recursul formulat, L & D SA (denumită în continuare „L & D”) solicită anularea Hotărârii Tribunalului de Primă Instanță al Comunităților Europene din 7 septembrie 2006, L & D/OAPI — Sämänn Ltd (Aire Limpio) (T-168/04, Rec., p. II-2699, denumită în continuare „hotărârea atacată”), prin care s-a respins acțiunea având ca obiect anularea Deciziei Camerei a doua de recurs a Oficiului pentru Armonizare în cadrul Pieței Interne (mărci, desene și modele industriale) (OAPI) din 15 martie 2004 (cauza R 326/2003-2, denumită în continuare „decizia în litigiu”). Prin această decizie, camera de recurs a admis în parte recursul societății Julius Sämänn Ltd (denumită în continuare „Sämänn”) și a respins în parte cererea formulată de L & D de înregistrare a unui semn figurativ cuprinzând elementul verbal „Aire Limpio”.

I — Cadrul juridic

- 2 În temeiul articolului 7 alineatul (1) litera (b) și litera (e) punctul (ii) din Regulamentul (CE) nr. 40/94 al Consiliului din 20 decembrie 1993 privind marca comunitară (JO 1994, L 11, p. 1, Ediție specială, 17/vol. 1, p. 146), se respinge înregistrarea „mărci[lor] care sunt lipsite de caracter distinctiv” și, respectiv, a semnelor constituite exclusiv din „forma produsului necesară pentru obținerea unui rezultat tehnic”.

3 Articolul 8 din Regulamentul nr. 40/94 prevede:

„(1) La opoziția titularului unei mărci anterioare, se respinge înregistrarea mărcii solicitate atunci când:

[...]

(b) din cauza identității sau asemănării sale cu marca anterioară și din cauza identității sau asemănării produselor sau serviciilor pe care le desemnează cele două mărci, există un risc de confuzie [a se citi «în percepția publicului de»] pe teritoriul în care este protejată marca anterioară; riscul de confuzie presupune riscul de asociere cu marca anterioară.

(2) În înțelesul alineatului (1), «mărci anterioare» înseamnă:

(a) mărci a căror dată de depunere este anterioară cererii de înregistrare a mărcii comunitare [...] și care aparțin următoarelor categorii:

(i) mărci comunitare;

(ii) mărci înregistrate într-un stat membru [...]

- (iii) mărci care au făcut obiectul unei înregistrări în temeiul acordurilor internaționale, care produc efecte într-un stat membru;

[...]"

4 Articolul 73 din Regulamentul nr. 40/94 prevede:

„Deciziile Oficiului sunt motivate. Acestea nu se pot întemeia decât pe motive sau dovezi asupra cărora părțile interesate au avut posibilitatea de a formula observații.”

II — Istorical cauzei

5 La 30 aprilie 1996, L & D a prezentat o cerere de înregistrare a unei mărci comunitare la OAPI pentru marca figurativă cuprinzând elementul verbal „Aire Limpio” (denumită în continuare „marca Aire Limpio”) reprodusă mai jos:

6 Produsele și serviciile pentru care a fost solicitată înregistrarea se referă la clasele 3, 5 și 35, în sensul Aranjamentului de la Nisa privind clasificarea internațională a produselor și serviciilor în vederea înregistrării mărcilor din 15 iunie 1957, astfel cum a fost revizuit și modificat, și corespund, pentru fiecare dintre aceste clase, descrierii următoare:

— clasa 3: „Parfumerie, uleiuri esențiale, cosmetice”;

— clasa 5: „Produse de ambient parfumate”;

— clasa 35: „Publicitate; conducerea și administrarea afacerilor; lucrări de birou”.

7 La 29 septembrie 1998, Sämänn a formulat opoziție, în temeiul articolului 42 din Regulamentul nr. 40/94, împotriva înregistrării solicitate, bazându-se pe un anumit număr de mărci anterioare. Motivele invocate în susținerea opoziției erau cele menționate la articolul 8 alineatul (1) litera (b) și alineatul (5) din Regulamentul nr. 40/94.

8 Printre mărcile anterioare menționate se număra marca comunitară figurativă nr. 91.991, depusă la 1 aprilie 1996 și înregistrată la 1 decembrie 1998 pentru

produse din clasa 5 (denumită în continuare „marca nr. 91.991”), reprodusă mai jos:

- 9 Acestea cuprindeau de asemenea alte 17 mărci figurative naționale și internaționale, toate dotate cu un contur asemănător, dar care se diferențiau, cu excepția uneia dintre ele, printr-un soclu alb și/sau printr-o inscripție aplicată pe ramurile arborelui.
- 10 Cele două mărci internaționale figurative nr. 178969 și nr. 328915 sunt deosebit de relevante în cadrul prezentului recurs. Prima prezintă elementul verbal „CAR-FRESHNER” (denumită în continuare „marca CAR-FRESHNER”), iar a doua prezintă elementul verbal „ARBRE MAGIQUE” (denumită în continuare „marca ARBRE MAGIQUE”). Aceste două mărci, înregistrate la 21 august 1954 și, respectiv, la 30 noiembrie 1966 pentru produse din clasele 3 și 5 și protejate, printre altele, în Italia, arată în felul următor:

- 11 Prin Decizia din 25 februarie 2003, divizia de opoziție a OAPI a respins opoziția în totalitate.
- 12 În analiza articolului 8 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 40/94, divizia de opoziție respectivă a efectuat o comparație între marca Aire Limpio și marca nr. 91.991.
- 13 În această privință, divizia de opoziție a considerat, în esență, că forma unui brad, ca element comun între cele două mărci, este descriptivă pentru produse deodorante și parfumuri de ambient și, prin urmare, prezintă un caracter distinctiv redus. Diferențele grafice și verbale semnificative dintre cele două mărci ar prevala astfel în raport cu similitudinile puțin distinctivă, impresia de ansamblu astfel produsă fiind suficient de diferită pentru a înlătura orice risc de confuzie sau de asociere.
- 14 Ajungând la această concluzie, divizia de opoziție a considerat că nu este necesar să examineze celelalte mărci anterioare invocate de Sămann întrucât aceste mărci prezentau, în raport cu marca Aire Limpio, diferențe și mai mari decât marca nr. 91.991.
- 15 Prin decizia în litigiu din 15 martie 2004, Camera a doua de recurs a OAPI a admis în parte recursul formulat de Sămann împotriva deciziei diviziei de opoziție.
- 16 Admițând motivul de recurs întemeiat pe o încălcare a articolului 8 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 40/94, aceasta a admis în parte opoziția și a refuzat

înregistrarea mărcii Aire Limpio pentru produsele din clasele 3 și 5. În schimb, în ceea ce privește serviciile din clasa 35, aceasta a confirmat decizia diviziei de opoziție și a respins opoziția.

- 17 Pentru a aprecia existența unui risc de confuzie în sensul articolului 8 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 40/94, camera de recurs, din „aceleași motive de economie” ca acelea prezentate de divizia de opoziție, și-a concentrat comparația asupra mărcii Aire Limpio, precum și a mărcii nr. 91.991 „ca marcă reprezentativă” pentru celelalte mărci anterioare invocate. În aprecierea sa, aceasta a ajuns totuși la concluzia opusă celei reținute de divizia de opoziție.
- 18 Astfel, camera de recurs a considerat că utilizarea îndelungată și notorietatea de care se bucura în Italia „marca anterioară” îi conferă acesteia un caracter distinctiv special și că există, având în vedere acest caracter și similitudinea conceptuală dintre cele două mărci, un risc de confuzie, cel puțin în percepția publicului italian.
- 19 Pentru a ajunge la aceste concluzii, camera de recurs s-a bazat, pe de o parte, pe date privind publicitatea și vânzările deodoranțelor pentru mașină Sämamm, precum și, pe de altă parte, pe faptul că marca CAR-FRESHNER se bucura de protecție din anul 1954.

III — Procedura în fața Tribunalului și hotărârea atacată

- 20 Prin cererea depusă la grefa Tribunalului la 14 mai 2004, L & D a introdus o acțiune având ca obiect anularea deciziei în litigiu. Aceasta a invocat în acest scop două motive întemeiate pe încălcarea articolului 8 alineatul (1) litera (b) și, respectiv, a articolului 73 din Regulamentul nr. 40/94. Prin hotărârea atacată, Tribunalul a respins acțiunea.

- 21 În ceea ce privește primul motiv, Tribunalul a observat mai întâi, la punctul 70 din hotărârea atacată, că afirmația camerei de recurs potrivit căreia marca nr. 91.991 are un caracter distinctiv special în Italia se întemeiază pe acceptarea utilizării îndelungate și a notorietății mărcii ARBRE MAGIQUE.
- 22 La punctele 72-77 din hotărârea atacată, Tribunalul a examinat apoi valabilitatea considerației potrivit căreia caracterul distinctiv al mărcii nr. 91.991 se deduce din utilizarea unei alte mărci.
- 23 Referindu-se la punctele 30 și 32 din Hotărârea Curții din 7 iulie 2005, Nestlé (C-353/03, Rec., p. I-6135), Tribunalul a constatat că această întrebare impune un răspuns pozitiv în ipoteza în care marca nr. 91.991 poate fi considerată ca o parte a mărcii ARBRE MAGIQUE.
- 24 În această privință, în opinia Tribunalului, camera de recurs a considerat pe bună dreptate că reprezentarea conturului bradului, care joacă un rol semnificativ, chiar predominant în marca ARBRE MAGIQUE, corespunde semnului mărcii nr. 91.991. Prin urmare, acesta a apreciat că pe bună dreptate camera de recurs a considerat că marca nr. 91.991 constituie o parte din marca ARBRE MAGIQUE. Astfel, prima marcă ar fi putut dobândi un caracter distinctiv în urma utilizării sale ca parte a celei de a doua mărci.
- 25 Tribunalul a concluzionat că, în scopul stabilirii utilizării îndelungate, a notorietății și, prin urmare, a caracterului distinctiv al mărcii nr. 91.991, camera de recurs examinează corect ansamblul probelor privind utilizarea și notorietatea mărcii ARBRE MAGIQUE.

- 26 În ceea ce privește examinarea propriu-zisă a probelor, Tribunalul a considerat, la punctul 78 din hotărârea atacată, că în decizia în litigiu se indicase pe bună dreptate că din elementele de probă cuprinse în dosar reiese că marca nr. 91.991, ca parte a mărcii ARBRE MAGIQUE, a făcut obiectul unei utilizări îndelungate în Italia, este notorie în această țară și, prin urmare, prezintă un caracter distinctiv special.
- 27 În această privință, Tribunalul, la punctele 80-84 din hotărârea atacată, a respins argumentul prin care se urmărea repunerea în discuție a forței probante a acestor elemente pentru motivul că se referă la o perioadă ulterioară depunerii cererii de înregistrare a mărcii de către recurentă. Tribunalul a considerat că, în mod valabil, camera de recurs a putut să considere că circumstanțe ulterioare permit să se tragă concluzii cu privire la situația de la data depunerii cererii de înregistrare de către L & D.
- 28 La punctul 85 din hotărârea atacată, Tribunalul a respins de asemenea argumentul recurenteii potrivit căruia camera de recurs ar fi reținut incorect caracterul distinctiv special al mărcii anterioare în Italia, întemeindu-se numai pe indicații generale privind volumul de publicitate și cifra vânzărilor. În această privință, acesta a reținut, pe de o parte, că jurisprudența invocată de L & D nu privește evaluarea notorietății unei mărci înregistrate care a dobândit deja un caracter distinctiv și, pe de altă parte, că au fost luate în considerare de către camera de recurs nu numai indicații generale, ci și utilizarea îndelungată a mărcii ARBRE MAGIQUE.
- 29 În sfârșit, Tribunalul a respins, la punctul 86 din hotărârea atacată, argumentul L & D, potrivit căruia camera de recurs s-ar fi bazat în mod greșit pe faptul că marca anterioară beneficiază de o protecție în principiu identică din anul 1954, asimilând în acest sens data cererii de înregistrare a mărcii celei de utilizare efectivă a mărcii CAR-FRESHNER. Tribunalul a reținut în această privință că, deși decizia în litigiu constată că marca CAR-FRESHNER a fost înregistrată în 1954, camera de recurs, în ceea ce privește utilizarea îndelungată, s-a bazat pe utilizarea confirmată a mărcii ARBRE MAGIQUE în Italia.

- 30 În continuare, Tribunalul a constatat, la punctele 89-96 din hotărârea atacată, că produsele desemnate de marca ARBRE MAGIQUE și de marca Aire Limpio, precum și înseși aceste mărci sunt similare.
- 31 În ceea ce privește similitudinea mărcilor, acesta a arătat că, pe plan vizual, elementul grafic conținut în marca Aire Limpio prezintă un caracter dominant vădit în cadrul impresiei globale produse de semn și prevalează în mod semnificativ față de elementul verbal.
- 32 Contrar susținerilor L & D, impresia de ansamblu produsă de grafism nu ar fi aceea a unui personaj comic, ci aceea a unei imagini asemănătoare unui brad. Reprezentarea grafică corespunzătoare unui brad apare, așadar, pe plan vizual, ca element dominant în cadrul impresiei de ansamblu produse de marca a cărei înregistrare se solicită. Pe plan conceptual, semnele în cauză ar fi ambele asociate conturului unui brad. Ținând seama de impresia produsă și de lipsa vreunei semnificații speciale pentru publicul italian a expresiei „aire limpio”, similitudinea conceptuală a acestora ar trebui confirmată.
- 33 În ceea ce privește riscul de confuzie, Tribunalul a considerat, la punctele 100-102 din hotărârea atacată, că un consumator mediu, care formează publicul relevant, va avea tendința să conteze în principal pe imaginea mărcii aplicate pe aceste produse, și anume conturul unui brad. Prin urmare, ținând seama, pe de o parte, de similitudinea produselor în cauză și de similitudinea vizuală și conceptuală a mărcilor în cauză, precum și, pe de altă parte, de faptul că marca anterioară are un caracter distinctiv special în Italia, camera de recurs nu ar fi săvârșit o eroare concluzionând că există un risc de confuzie.
- 34 În continuare, la punctul 104 din hotărârea atacată, Tribunalul a respins argumentul recurentei potrivit căruia marca anterioară ar avea un caracter distinctiv slab întrucât conturul bradului ar fi descriptiv pentru produsele în cauză, constatând că marca anterioară nu este simpla reprezentare a unui brad, ci este stilizată și prezintă alte

caracteristici speciale, și, în plus, aceasta a dobândit un caracter distinctiv special. În ceea ce privește Liniile directe ale Oficiului brevetelor al Regatului Unit, care, în opinia recurente, ar confirma caracterul descriptiv al conturului bradului pentru produsele în cauză, Tribunalul a considerat că acestea sunt lipsite de relevanță, dat fiind caracterul autonom al regimului comunitar al mărcilor.

35 În plus, Tribunalul a respins argumentele L & D care tind să demonstreze că înregistrarea mărcii anterioare ar fi trebuit respinsă, pentru motivul, pe de o parte, că este constituită doar de forma produsului comercializat sub această marcă și, pe de altă parte, că forma mărcii anterioare, și anume conturul unui brad, este necesară pentru obținerea rezultatului tehnic urmărit de produs. În această privință, Tribunalul a arătat, la punctul 105 din hotărârea atacată, că recurenta nu ar putea în niciun caz, în cadrul unei proceduri de opoziție, să invoce un motiv absolut de refuz la înregistrarea validă a unui semn de către un oficiu național sau de către OAPI.

36 În ceea ce privește al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea articolului 73 din Regulamentul nr. 40/94, acesta a fost respins, la punctele 113-118 din hotărârea atacată. Tribunalul a considerat că decizia în litigiu prezintă în mod clar și neechivoc raționamentul camerei de recurs și că din această decizie reiese că recurenta s-a putut exprima cu privire la ansamblul elementelor pe care s-a întemeiat decizia, precum și cu privire la utilizarea de către camera de recurs a elementelor de probă referitoare la utilizarea mărcilor anterioare.

IV — Procedura în fața Curții și concluziile părților

37 Prin recursul formulat, L & D solicită Curții:

— anularea în totalitate a hotărârii atacate;

— anularea punctelor 1 și 3 din dispozitivul deciziei în litigiu, în măsura în care prin aceasta, pe de o parte, se anulează în parte decizia diviziei de opoziție și se respinge înregistrarea mărcii Aire Limpio pentru produsele din clasele 3 și 5 și, pe de altă parte, părțile sunt obligate la plata cheltuielilor de judecată efectuate în procedura opoziției și în recurs, precum și

— obligarea OAPI la plata cheltuielilor de judecată.

38 OAPI și Sämänn solicită respingerea recursului și obligarea recurenteii la plata cheltuielilor de judecată.

V — Cu privire la recurs

A — Cu privire la admisibilitate

39 OAPI și Sämänn invocă, în prealabil, inadmisibilitatea recursului susținând că motivele invocate de L & D tind să solicite reexaminarea aprecierii de fapt efectuate de Tribunal. În plus, în opinia Sämänn, recursul reproduce în mod identic motivația acțiunii formulate împotriva deciziei în litigiu.

40 În această privință, trebuie amintit mai întâi că din articolul 225 CE și din articolul 58 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție reiese că recursul se limitează la chestiuni de drept și că aprecierea faptelor nu constituie, așadar, sub rezerva

denaturării acestora, o chestiune supusă controlului Curții (a se vedea Hotărârea din 18 iulie 2006, Rossi/OAPI, C-214/05 P, Rec., p. I-7057, punctul 26, și Hotărârea din 20 septembrie 2007 Nestlé/OAPI, C-193/06 P, punctul 53).

41 Totuși se impune constatarea că, în speță, recursul formulat de L & D nu vizează numai repunerea în discuție a constatărilor de fapt făcute de Tribunal, ci tinde, cel puțin parțial, să determine constatarea unor erori de drept în cadrul hotărârii atacate.

42 Apoi, în ceea ce privește excepția de inadmisibilitate întemeiată pe faptul că recursul ar reproduce în mod identic motivarea acțiunii formulate în fața Tribunalului, care, de altfel, nu a fost precizată nici de Sămann, aceasta trebuie de asemenea respinsă.

43 Într-adevăr, din jurisprudența Curții reiese că, în cazul în care un recurent contestă interpretarea sau aplicarea dreptului comunitar făcută de Tribunal, astfel cum procedează L & D prin recursul formulat, aspectele de drept examinate în primă instanță pot fi discutate din nou în cadrul recursului (a se vedea în acest sens în special Hotărârea din 29 aprilie 2004, Comisia/CAS Succhi di Frutta, C-496/99 P, Rec., p. I-3801, punctul 50).

44 Rezultă că recursul trebuie admis.

B — *Cu privire la fond*

⁴⁵ În susținerea recursului formulat, L & D invocă două motive, întemeiate pe o încălcare a articolului 8 alineatul (1) litera (b) și, respectiv, a articolului 73 din Regulamentul nr. 40/94.

1. Cu privire la primul motiv, întemeiat pe o încălcare a articolului 8 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 40/94

⁴⁶ Acest prim motiv se împarte în trei aspecte întemeiate pe absența caracterului distinctiv al mărcii nr. 91.991, pe absența unor similitudini între această marcă și marca Aire Limpio și, respectiv, pe absența unui risc de confuzie între aceste două mărci.

a) Cu privire la primul aspect al primului motiv

⁴⁷ Argumentația L & D, în contextul primului aspect al primului motiv, se articulează, în esență, în jurul a patru obiecții privind:

— deducerea caracterului distinctiv special al mărcii nr. 91.991 din datele referitoare la marca ARBRE MAGIQUE;

— caracterul descriptiv al mărcii nr. 91.991;

— existența unor motive absolute de refuz împotriva mărcii nr. 91.991 și

— insuficiența elementelor de probă pentru a stabili caracterul distinctiv special al mărcii ARBRE MAGIQUE.

i) Deducerea caracterului distinctiv special al mărcii nr. 91.991 din datele referitoare la marca ARBRE MAGIQUE

48 Prin intermediul primei obiecții formulate, L & D arată că Tribunalul a dedus în mod greșit caracterul distinctiv special al mărcii nr. 91.991 exclusiv din datele referitoare la marca ARBRE MAGIQUE. În acest context, L & D repune în discuție în special însăși posibilitatea unei astfel de deducții în circumstanțe precum cele din speță.

49 Or, astfel cum a repetat Tribunalul la punctul 73 din hotărârea atacată, Curtea a apreciat deja că dobândirea caracterului distinctiv al unei mărci poate rezulta și din utilizarea acesteia ca parte dintr-o altă marcă înregistrată. Este suficient ca, în urma acestei utilizări, mediile interesate să perceapă efectiv produsul sau serviciul desemnat de marcă ca provenind de la o anumită întreprindere (a se vedea în acest sens Hotărârea Nestlé, citată anterior, punctele 30 și 32).

50 Chiar dacă este adevărat că faptele aflate la originea Hotărârii Nestlé, citată anterior, erau diferite de cele din speță, totuși nu rezultă, contrar celor arătate de L & D, că această constatare cu caracter general nu se aplică de asemenea într-un context de fapt și procedural precum cel în cauză în speță.

- 51 În special împrejurarea că Hotărârea Nestlé menționată privea dobândirea unui caracter distinctiv de către o marcă a cărei înregistrare se solicita, pe când în speță este vorba despre stabilirea caracterului distinctiv special al unei mărci anterioare în scopul de a determina existența unui risc de confuzie în sensul articolului 8 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 40/94, nu ar putea, astfel cum a arătat avocatul general la punctul 51 din concluziile prezentate, să justifice o abordare diferită.
- 52 Prin urmare, Tribunalul era îndreptățit să observe, la punctul 75 din hotărârea atacată, că, în ipoteza în care marca nr. 91.991 putea fi considerată ca o parte din marca ARBRE MAGIQUE, este posibil să se stabilească caracterul distinctiv special al primei mărci în temeiul probelor privind utilizarea și notorietatea celei de a doua.
- 53 În măsura în care L & D are în vedere, prin prezenta obiecție, să repună în discuție constatarea de la punctul 76 din hotărârea atacată, potrivit căreia marca nr. 91.991 constituie o parte din marca ARBRE MAGIQUE, întrucât reprezentarea conturului bradului joacă un rol semnificativ, chiar predominant, în marca ARBRE MAGIQUE și corespunde semnului mărcii nr. 91.991, trebuie arătat că Tribunalul a efectuat, în această privință, o apreciere de natură faptică.
- 54 Or, astfel cum s-a amintit la punctul 40 din prezenta hotărâre, recursul se limitează la chestiuni de drept și aprecierea faptelor nu constituie, așadar, sub rezerva denaturării acestora, o chestiune supusă controlului Curții.
- 55 Pe de altă parte, în măsura în care L & D mai arată că aprecierea Tribunalului, potrivit căruia conturul de brad joacă un rol predominant în marca ARBRE MAGIQUE, se îndepărtează de jurisprudența Curții, este suficient să se constate că, contrar afirmației recurente, nu reiese nicidecum din această jurisprudență că, în cazul unor mărci mixte care prezintă totodată elemente grafice și verbale, acestea din urmă trebuie considerate în mod sistematic dominante.

56 Din cele ce precedă rezultă că prezenta obiecție trebuie respinsă ca parțial inadmisibilă și parțial neîntemeiată.

ii) Caracterul descriptiv al mărcii nr. 91.991

57 Prin intermediul celei de a doua obiecții formulate, L & D reproșează Tribunalului respingerea, la punctul 104 din hotărârea atacată, a argumentului său potrivit căruia marca nr. 91.991 are un caracter distinctiv slab întrucât conturul bradului ar fi descriptiv pentru produsele în cauză.

58 În această privință, trebuie, mai întâi, să se constate că Tribunalul nu a săvârșit o eroare de drept considerând lipsite de relevanță liniile directoare ale Oficiului brevetelor al Regatului Unit care ar confirma, în opinia recurente, caracterul descriptiv al conturul bradului pentru produsele în cauză. Astfel cum arată pe bună dreptate Tribunalul, regimul comunitar al mărcilor este un sistem autonom, constituit dintr-un ansamblu de norme și care urmărește obiective care îi sunt specifice, aplicarea acestuia fiind independentă de orice sistem național, iar legalitatea deciziilor camerelor de recurs trebuind apreciată numai în temeiul Regulamentului nr. 40/94, astfel cum este interpretat de instanța comunitară (a se vedea în acest sens Hotărârea din 25 octombrie 2007, Develley/OAPI, C-238/06 P, Rep., p. I-9375, punctele 65 și 66).

59 În ceea ce privește argumentul L & D care tinde să denunțe ca fiind contradictorie în raport cu alte afirmații din hotărârea atacată constatarea Tribunalului potrivit căreia marca nr. 91.991 nu constituie simpla reprezentare, fidelă realității, a unui brad, este suficient să se constate că nu există nicio contradicție între această constatare și descrierea acestei mărci ca fiind „conturul unui brad”.

60 În măsura în care L & D ar înțelege să mai pună la îndoială exactitatea acestei constatări a Tribunalului, trebuie arătat că aceasta constituie o apreciere de natură faptică nesupusă controlului Curții.

61 Din cele ce precedă rezultă că prezenta obiecție trebuie respinsă ca parțial inadmisibilă și parțial neîntemeiată.

iii) Existența unor motive absolute de refuz împotriva mărcii nr. 91.991

62 A treia obiecție formulată de L & D vizează punctul 105 din hotărârea atacată prin care Tribunalul a respins argumentele acesteia care tind să demonstreze că marca nr. 91.991 nu dispune decât cel mult de un foarte slab caracter distinctiv întrucât, pe de o parte, aceasta nu este constituită decât din forma produsului comercializat sub această marcă și, pe de altă parte, forma mărcii anterioare, și anume conturul unui brad, este necesară obținerii rezultatului tehnic urmărit de produs.

63 L & D arată că Tribunalul în mod greșit a respins aceste argumente fără a le examina, apreciind că „reclamanta nu ar putea, în niciun caz, în cadrul unei proceduri de opoziție, să invoce un motiv absolut de refuz care se opune înregistrării valide a unui semn de către un oficiu național sau de către OAPI”.

64 În această privință, trebuie arătat că cele două argumente invocate de L & D în fața Tribunalului, despre care nu rezultă de altfel din dosar că fuseseră invocate în fața instanțelor OAPI, nu vizau repunerea în discuție a validității mărcii nr. 91.991, ci demonstrarea caracterului distinctiv originar foarte slab al acestei mărci.

65 Or, o marcă anterioară poate avea un caracter distinctiv special nu numai în mod intrinsec, ci și grație notorietății de care se bucură pe lângă public (a se vedea Hotărârea din 11 noiembrie 1997, SABEL, C-251/95, Rec., p. I-6191, punctul 24).

66 La punctele 78-88 din hotărârea atacată, Tribunalul a stabilit că marca nr. 91.991 a dobândit un caracter distinctiv special în Italia grație notorietății de care se bucură în acest stat membru, care decurge în special din utilizarea prelungită a acesteia ca parte a mărcii ARBRE MAGIQUE și din notorietatea acestei din urmă mărci pe teritoriul statului respectiv.

67 În aceste condiții, chiar presupunând că L & D putea invoca argumentul potrivit căruia marca nr. 91.991 nu are decât un foarte slab caracter distinctiv intrinsec, dat fiind că este constituită din forma produsului care este comercializat sub această marcă și că această formă este necesară obținerii rezultatului tehnic urmărit, se impune constatarea că un astfel de argument, chiar dacă ar fi întemeiat, nu ar fi nicidecum de natură să poată infirma constatarea făcută de Tribunal potrivit căreia această marcă a dobândit un caracter distinctiv special în Italia grație notorietății sale în acest stat membru.

68 Din cele ce precedă rezultă că prezenta obiecție este inoperantă și trebuie respinsă.

iv) Insuficiența elementelor de probă pentru stabilirea caracterului distinctiv special al mărcii ARBRE MAGIQUE

69 Prin intermediul celei de a patra obiecții formulate, L & D reproșează Tribunalului că a admis ca fiind întemeiată concluzia camerei de recurs în sensul recunoașterii caracterului distinctiv special al mărcii ARBRE MAGIQUE și, prin urmare, a celui al mărcii nr. 91.991, în temeiul elementelor de probă care figurează în decizia în litigiu.

- 70 În această privință, trebuie constatat în primul rând că Tribunalul nu a săvârșit o eroare de drept considerând camera de recurs îndreptățită să se bazeze pe date privind o perioadă ulterioară cererii de înregistrare a mărcii Aire Limpio.
- 71 Într-adevăr, astfel cum pe bună dreptate a amintit Tribunalul la punctul 81 din hotărârea atacată, rezultă din jurisprudența Curții că pot fi luate în considerare elemente care, deși ulterioare datei depunerii cererii, permit să se tragă concluzii cu privire la situația de la această dată (a se vedea Ordonanța din 5 octombrie 2004, Alcon/OAPI, C-192/03 P, Rec., p. I-8993, punctul 41).
- 72 Prin urmare, Tribunalul putea să considere în mod întemeiat, la punctele 82-84 din hotărârea atacată, că împrejurarea că datele în discuție se raportează la o perioadă ulterioară celei a depunerii cererii de înregistrare a mărcii Aire Limpio nu este suficientă pentru a lipsi aceste date de forță probantă în scopul constatării notorietății mărcii nr. 91.991, dat fiind că acestea permit să se tragă concluzii cu privire la situația din ziua depunerii respectivei cereri de înregistrare.
- 73 În această privință, Tribunalul a explicat în mod clar și coerent că, în special, o cotă de piață de 50 % în 1997 și în 1998 nu a putut fi dobândită decât progresiv, ceea ce ar permite să se considere că situația nu era sensibil diferită în anul 1996.
- 74 În al doilea rând, trebuie respinse susținerile L & D împotriva punctului 85 din hotărârea atacată, prin care Tribunalul a respins argumentul recurente tinzând să demonstreze că în mod greșit camera de recurs a reținut caracterul distinctiv special al mărcii anterioare în Italia bazându-se numai pe indicații generale privind cifra vânzărilor și volumul de publicitate.

75 Într-adevăr, astfel cum pe bună dreptate a constatat Tribunalul, camera de recurs, în scopul stabilirii notorietății mărcii ARBRE MAGIQUE, a luat în considerare nu numai indicațiile privind cifra vânzărilor și volumul de publicitate, ci și utilizarea îndelungată a acestei mărci.

76 Dat fiind că această constatare justifică prin ea însăși concluzia la care a ajuns Tribunalul la punctul 85 din hotărârea atacată, se impune constatarea că al doilea motiv evocat la acest punct, potrivit căruia jurisprudența invocată de L & D privește dobândirea caracterului distinctiv al unei mărci care face obiectul unei cereri de înregistrare și nu evaluarea notorietății unei mărci înregistrate, prezintă un caracter neesențial.

77 În aceste condiții, viciile care ar putea afecta acest motiv nu ar fi suficiente pentru a repune în discuție concluzia Tribunalului, astfel încât argumentul L & D care tinde să stabilească astfel de vicii este inoperant.

78 În al treilea rând, în ceea ce privește argumentul prezentat de L & D, potrivit căruia Tribunalul, la punctul 86 din hotărârea atacată, s-a bazat în mod greșit pe utilizarea îndelungată a mărcii ARBRE MAGIQUE asimilând data de înregistrare a acestei mărci utilizării efective a acesteia, trebuie arătat că această susținere lipsește în fapt. Contrar susținerii recurente, Tribunalul, pentru a stabili utilizarea îndelungată a mărcii ARBRE MAGIQUE, nu s-a referit la data înregistrării acesteia, ci la faptul că această utilizare este confirmată în Italia și, pe de altă parte, nu este contestată de L & D. În plus, întrucât nu se invocă nicio denaturare în privința acestor constatări ale Tribunalului, aprecierea faptelor realizată de acesta nu ar putea fi verificată de Curte în cadrul recursului.

79 În sfârșit, în măsura în care L & D contestă și valoarea probantă a datelor referitoare la vânzări și la publicitate, întrucât acestea privesc denumirea „ARBRE MAGIQUE” și în speță este vorba despre produse de uz comun al căror cost este scăzut, este suficient să se amintească faptul că aprecierea de către Tribunal a elementelor de probă prezentate în fața sa nu constituie, sub rezerva denaturării acestora, o chestiune de

drept supusă controlului Curții (a se vedea Hotărârea din 17 aprilie 2008, Ferrero Deutschland/OAPI, C-108/07 P, punctul 30).

80 Dat fiind că argumentele prezentate de în susținerea prezentei obiecții sunt fie inopere-rante, fie inadmisibile, fie neîntemeiate, această obiecție trebuie respinsă.

81 În aceste condiții, primul aspect al primului motiv trebuie respins.

b) Cu privire la al doilea aspect al primului motiv

82 Prin intermediul celui de al doilea aspect, L & D repune în discuție analiza efectuată de Tribunal la punctele 91-96 din hotărârea atacată privind similitudinile dintre marca nr. 91.991 și marca Aire Limpio. Recurenta arată în special că Tribunalul a considerat în mod greșit că elementul grafic al mărcii Aire Limpio prezintă un caracter dominant vădit în cadrul impresiei globale, caracter care prevalează în mod semnificativ în raport cu elementul verbal.

83 Or, se impune constatarea că Tribunalul a efectuat în această privință o apreciere a faptelor care, în absența unei denaturări invocate de recurentă, nu ar putea fi contro-lată de Curte în stadiul recursului.

84 Pe de altă parte, trebuie adăugat că, spre deosebire de ceea ce susține L & D, nu există nicio regulă potrivit căreia partea denominativă a unei mărci trebuie considerată ca distinctivă și fantezistă din moment ce aceasta este lipsită de o semnificație specială. În plus, astfel cum s-a arătat la punctul 55 din prezenta hotărâre, nu reiese nici din

jurisprudența Curții că elementul verbal al unei mărci complexe este sistematic dominant în cadrul impresiei globale produse de această marcă.

85 Din cele ce precedă rezultă că al doilea aspect al primului motiv este inadmisibil.

c) Cu privire la al treilea aspect al primului motiv

86 Prin intermediul celui de al treilea aspect, L & D susține că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept concluzionând că există un risc de confuzie fără a lua în considerare caracterul distinctiv slab al mărcii nr. 91.991 și diferențele dintre mărcile în cauză.

87 Or, astfel cum s-a constatat deja, Tribunalul nu a săvârșit nicio eroare de drept considerând că marca nr. 91.991 are caracter distinctiv special și că aceasta și marca Aire Limpio prezintă similitudini vizuale și conceptuale.

88 În aceste condiții, al treilea aspect al primului motiv trebuie respins.

89 Întrucât niciunul dintre cele trei aspecte invocate în susținerea primului motiv întemeiat pe o încălcare a articolului 8 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 40/94 nu este admis, acest motiv trebuie respins.

2. Cu privire la al doilea motiv, întemeiat pe o încălcare a articolului 73 din Regulamentul nr. 40/94

90 Prin intermediul celui de al doilea motiv, L & D arată că Tribunalul a încălcat articolul 73 din Regulamentul nr. 40/94 bazându-se pe elemente de probă care nu se refereau la marca nr. 91.991, ci la marca ARBRE MAGIQUE. Recurenta susține că nu a fost în măsură să se apere suficient împotriva acestor elemente de probă întrucât divizia de opoziție și camera de recurs au înlăturat marca ARBRE MAGIQUE de la examinarea comparativă pentru stabilirea existenței unui risc de confuzie.

91 În această privință, mai întâi trebuie amintit că, potrivit dispoziției respective, deciziile OAPI sunt motivate și nu se pot întemeia decât pe motive asupra cărora părțile interesate au avut posibilitatea de a formula observații.

92 În speță, este cert că Tribunalul s-a referit la aceleași elemente de probă pe care se bazase deja camera de recurs pentru a stabili notorietatea mărcii nr. 91.991.

93 Chiar dacă este adevărat că decizia în litigiu nu indică în mod specific marca la care se raportează aceste elemente de probă, se impune totuși constatarea că însăși L & D critică în cererea prezentată Tribunalului faptul că cifrele referitoare la vânzări și la cheltuielile de publicitate reținute de camera de recurs nu privesc marca nr. 91.991, ci privesc în principal produsele care poartă denumirea „ARBRE MAGIQUE”.

94 În plus, trebuie arătat că opoziția formulată de Sămănn se baza de asemenea pe marca ARBRE MAGIQUE și că elementele de probă în cauză au fost prezentate de aceasta deja în stadiul procedurii în fața diviziei de opoziție.

- 95 În aceste condiții, L & D nu ar putea susține în mod util că nu a fost în măsură să formuleze observații cu privire la elementele de probă luate în considerare de Tribunal și de camera de recurs.
- 96 Prin urmare, al doilea motiv trebuie respins și, în consecință, trebuie respins recursul L & D.

VI — Cu privire la cheltuielile de judecată

- 97 Potrivit articolului 122 primul paragraf din Regulamentul de procedură, atunci când recursul nu este fondat, Curtea se pronunță asupra cheltuielilor de judecată.
- 98 Potrivit articolului 69 alineatul (2) din același regulament, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 118 din acesta, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât OAPI a solicitat obligarea L & D la plata cheltuielilor de judecată, iar L & D a căzut în pretenții, se impune obligarea acesteia la plata cheltuielilor de judecată în prezenta procedură.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a doua) declară și hotărăște:

1) Respinge recursul.

2) Obligă L & D SA la plata cheltuielilor de judecată.

Semnături